

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

_____ **Андрій ФОМЕНКО**

« ____ » _____ 2020

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОСОФІЯ

Освітній ступінь бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність 073 “Менеджмент”
(шифр і назва)

Освітня програма “Фінансово-економічна безпека та ризик-менеджмент”, 30 серпня 2016 р., № 463
(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

Статус навчальної дисципліни обов’язкова
(обов’язкова або вибіркова)

Мова навчання: українська

Філософія // Програма навчальної дисципліни. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. – 17 с.

РОЗРОБНИК:

Халапсіс О.В., т.в.о. завідувача кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, доктор філософських наук, професор.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Добролюбська Ю.А., Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», завідувач кафедри всесвітньої історії та методології науки, доктор філософських наук, професор;

Пальчинська М.В., Одеська національна академія зв'язку імені О. С. Попова, завідувач кафедри філософії та історії України, доктор філософських наук, доцент.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, протокол № 19 від 20.05.2020.

Рекомендовано Науково-методичною радою університету
«___» _____ 2020, протокол №___.

Схвалено Вченою радою університету, рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом _____ років. «___» _____ 2020 р, протокол №___.

Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія» є формування знань про предмет філософії, основні етапи та напрямки розвитку філософського знання та вмінь застосовувати основи філософської методології.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Філософія» є:

- дати уявлення про специфіку філософії як важливої форми суспільної свідомості, історичного типу світогляду;
- показати методологічну роль філософського знання в розумінні онтологічних, гносеологічних, аксіологічних та соціальних проблем буття;
- ознайомити з історією філософської думки, з досягненнями сучасної філософії;
- сприяти формуванню у студентів здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, вміння пов'язувати загально філософські проблеми з розв'язанням завдань правової теорії та практики.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі визначено такими компетентностями освітньої програми:

Соціально-гуманітарна ерудованість:

Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

Дослідницькі:

Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

Комунікація:

Володіти базовими навичками комунікації.

Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

Вільно спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу технологію.

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій:

Належно використовувати статичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти, слухачі повинні:

знати:

1) на понятійному рівні: ключові категорії філософії, історичні етапи розвитку світової і вітчизняної філософської думки; значення та роль пізнання та свідомості у професійній діяльності та у житті суспільства;

2) на фундаментальному рівні: світоглядні особливості основних світових філософських систем, основні принципи пізнання та практики, значення філософської та загальнокультурної спадщини для формування фундаментальних ціннісних стандартів людського співжиття;

3) на практично-творчому рівні: основні стандарти спілкування, поведінки та діяльності для втілення державної політики у галузі забезпечення справедливості, прав і свобод;

вміти:

1) на репродуктивному рівні: використовувати отриманні знання у практичній роботі, самостійно поповнювати свої знання, користуватися літературою та іншими джерелами інформації;

2) на алгоритмічному рівні: застосовувати обізнаність у сфері філософських категорій та критеріїв для визначення морально-естетичної оцінки суспільних явищ, відносин, дій та їх наслідків;

3) на евристичному та творчому рівнях: аналізувати події та явища суспільного життя з точки зору їх сутності та значення у світовій культурі, на основі усвідомлення сутності різних типів світогляду, моралі та свідомості вирішувати завдання правового, суспільного та морального вдосконалення у відносинах з оточуючими, колегами, керівниками, підлеглими.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 год. / 4 кредити ECTS.

Професійні компетентності за результатами вивчення дисципліни «Філософія»: ЗК1, ЗК2, ЗК13, ПК6, ПК13, РН 1, РН 2, РН 8, РН 12, РН 15

ТЕМА № 1. ПРЕДМЕТ ФІЛОСОФІЇ

Поняття світогляду. Історичні типи світогляду. Філософія як світоглядна система. Основні характеристики філософського світогляду. Основні проблеми філософії.

ТЕМА № 2. АНТИЧНА ФІЛОСОФІЯ

Витоки античної філософії. Антична філософія, її періодизація. Натурфілософія в стародавній Греції, пошуки першоначала світу та формулювання перших філософських проблем. Універсальні системи Платона і Аристотеля. Елліністично-римська філософія.

ТЕМА № 3. ФІЛОСОФІЯ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ТА ВІДРОДЖЕННЯ

Поняття Середньовіччя. Християнство і нове світобачення. Апологетика, патристика і схоластика. Епоха Ренесансу. Реформація. Підготовка філософських передумов наукової революції.

ТЕМА № 4. ФІЛОСОФІЯ НОВОГО ЧАСУ

Філософські основи класичної науки. Емпіризм і раціоналізм. Гносеологізація філософських пошуків. Проблема методу як центральна проблема у філософії Нового часу. Наукова революція XVII ст. та поява методології експериментально-математичного природознавства. Соціальні теорії Нового часу. Вчення про природне право.

ТЕМА № 5. ФІЛОСОФІЯ XVIII – XIX СТОЛІТЬ

Філософія європейського Просвітництва. Трансцендентальний ідеалізм І.Канта. Панлогізм Г.Гегеля. Антропологізм Л.Фейєрбаха. Діалектичний та історичний матеріалізм К. Маркса. Німецький ірраціоналізм.

ТЕМА № 6. ОСНОВНІ НАПРЯМИ СУЧАСНОЇ СВІТОВОЇ ФІЛОСОФІЇ

Позитивізм у XIX–XX ст. З. Фрейд та відкриття несвідомого. Екзистенціальна філософія. Сутність і методи філософської герменевтики. Філософія постмодернізму. Еволюція позитивізму в сучасній філософії.

ТЕМА № 7. ОНТОЛОГІЯ

Буття як філософська проблема. Метафізика. Основні категорії онтології. Категорія буття в історії філософії. Буття людини і суспільства. Соціальна діяльність як спосіб існування суспільства і сенс людського буття в класичних соціально-філософських доктринах.

ТЕМА № 8. ТЕОРІЯ ПІЗНАННЯ

Специфіка пізнавального відношення людини до світу. Знання як результат пізнання. Природа раціонального пізнання, його основні форми.

Особливості теоретичного пізнання і його межі. Проблема методу і методології. Проблема істини. Криза картезіанської епістемології.

ТЕМА № 9. ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ

Основні проблеми філософської антропології. Еволюція розуміння людини в історії філософської думки. Матеріалістична філософія про природу людини. Сучасні філософські пошуки сутності людини і сенсу життя. Релігійні концепції виникнення і сутності людини. Психоаналітична парадигма розуміння людського буття. Трансперсональна психологія. Проблема свободи і відчуження людини.

ТЕМА № 10. СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ

Філософські концепції суспільства. Суспільство як самоорганізуюча і саморозвиваюча система. Поняття суспільного виробництва. Соціальна сфера. Джерела соціокультурної динаміки. Суспільство як система соціальних відносин. Людина в суспільстві: посередники між людьми.

ТЕМА № 11. ФІЛОСОФІЯ ІСТОРІЇ

Моделі історичного розвитку. Концепції культурно-історичних типів (локальних цивілізацій) (К.Леонтьєв, М.Данилевський, О.Шпенглер, А.Тойнбі, П.Сорокін, Л.Гумільов). Синтетична модель. К.Ясперс про «осьовий час» і розвиток світової історії. Історичні виміри людського буття. Проблема сенсу історії.

ТЕМА № 12. ІСТОРИЧНИЙ ПРОГРЕС І ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ

Прогрес і регрес. Критерії прогресу. Особливості сучасної епохи. Глобальні проблеми сучасності. Перспективи сучасної цивілізації: політичні, наукові, релігійні, філософські пошуки виходу з кризи.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль — це перевірка рівня засвоєння знань, навичок і вмінь за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Філософія» передбачено:

- для денної форми навчання — екзамен;
- для заочної форми навчання — екзамен.

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані , деякі види завдань виконані з помилками .
2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Курсант, студент, слухач не готовий до заняття , не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки , не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Філософія» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають:

командні проекти, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах, індивідуальні та групові завдання.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Презентації, виконані в програмі MS PowerPoint, схеми та таблиці з філософії, візуальні розробки з тематики, проектор.

Додаток 1.1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

_____ **Лариса НАЛИВАЙКО**

«___» _____ 2020

**ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОСОФІЯ**

Освітній ступінь **бакалавр**
Спеціальність **073 «Менеджмент»**
на 2020/2021 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА Обсяг 4 кредити ЄКТС (120 годин).
Факультет **соціально-психологічної освіти та управління**
Курс 2 Групи Б-М-941

№ теми	Назви розділів і тем	Всього годин	Кількість годин за видами занять				Самост.р. / індив.п
			З викладачем				
			Всього	Лекцій	Семіна рів	Практи чн.	
3 семестр							
1	Предмет філософії	12	6	2	4		6
2	Антична філософія	11	6	2	4		5
3	Філософія Середньовіччя та Відродження	11	6	2	4		5
4	Філософія Нового часу	9	4	2	2		5
5	Філософія XVIII – XIX століть	9	4	2	2		5
6	Основні напрями сучасної світової філософії	11	4		4		7
7	Онтологія	11	6	2	4		5
8	Теорія пізнання	12	6	2	4		6

9	Філософська антропологія	9	4	2	2		5
10	Соціальна філософія	9	2		2		7
11	Філософія історії	7	2		2		5
12	Історичний прогрес і глобальні проблеми сучасності	9	4	2	2		5
	Усього за семестр	120	54	18	36		66
	Форма підсумкового контролю	Екзамен					

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, протокол № 19 від 20.05.2020.

Т.в.о. завідувача кафедри _____

Олексій ХАЛАПСІС

Додаток 1.2

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

_____ **Лариса НАЛИВАЙКО**

«___» _____ 2020

**ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОСОФІЯ**

Освітній ступінь **бакалавр**
Спеціальність **073 «Менеджмент»**
на 2020/2021 навчальний рік

Форма навчання ЗАОЧНА Обсяг 4 кредити ЄКТС (120 годин).
Факультет **ПЦО ННІ ЗНПК**
Курс 1 Групи БЗ-М-041

№ теми	Назви розділів і тем	Всього годин	Кількість годин за видами занять				Самост.р. / індив.р.
			З викладачем				
			Всього	Лекцій	Семіна рів	Практи чн.	
1 семестр							
1	Предмет філософії	2	2	2			
	Усього за семестр	2	2	2			
2 семестр							
3	Філософія Середньовіччя та Відродження	11					11
4	Філософія Нового часу	13	2	2			11
5	Філософія XVIII – XIX століть	13	2		2		11
6	Основні напрями сучасної світової	11					11

	філософії						
7	Онтологія	12	2	2			10
8	Теорія пізнання	12	2		2		10
9	Філософська антропологія	11					11
10	Соціальна філософія	13	2	2			11
11	Філософія історії	11					11
12	Історичний прогрес і глобальні проблеми сучасності	11					11
	Усього за семестр	118	10	6	4		108
	Усього	120	12	8	4		108
	Форма підсумкового контролю	Екзамен					

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, протокол № 19 від 20.05.2020.

Т.в.о. завідувача кафедри

Олексій ХАЛАПСІС

**ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОСОФІЯ**

Освітній ступінь **бакалавр**
Спеціальність **073 «Менеджмент»**
на 2020/2021 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА/ЗАОЧНА Обсяг 4 кредити ЄКТС (120 годин).

Курс 2/1 Групи Б-М-941,031МС/ БЗ-М-041

Основні нормативні акти:

1. Конституція України. – К., 1996.
2. Закон України «Про вищу освіту». – К., 2014.
3. Кримінальний кодекс України. – К., 2001.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення. – К., 1984.
5. Цивільний кодекс України. – К., 2003.
6. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища». – К., 1991.
7. Закон України «Про інформацію». – К., 1992.
8. Загальна декларація з прав людини (1948).
9. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (1966).

Підручники:

1. Історія філософії [Текст] : підруч. для студентів ВНЗ : у 7 т. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : ВПЦ "Київський університет", 2013 . - (Серія «Історія філософії»).
2. Бачинін ВА., Журавський В.С., Панов М.І. Філософія права: Підручник: Для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. — К. : Видавничий Дім "Ін Юре", 2003. — 468с.
3. Подольська Е.А. Філософія. Підручник. – К., 2006.
4. [Причепій Є.М.](#) Філософія [Текст] : підручник / Є. М. Причепій [и др.]. - Вид. 3-тє, стер. - К. : Академвидав, 2009. - 592 с.
5. Філософія [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С. П. Щерба, О. А. Заглада ; за ред. д-ра філос. наук, проф. С. П. Щерби. - Житомир : Полісся, 2012. - 547 с.
6. Філософія [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Л. В. Губерський та ін. ; за ред. Л. В. Губерського]. - Х. : Фоліо, 2013. - 509, [1] с.

7. Філософія [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Л. Г. Дротянко та ін.] ; за ред. Л. Г. Дротянко, В. І. Онопрієнка, О. А. Матюхіної ; Нац. авіац. ун-т. - К. : НАУ, 2012. - 347 с.
8. [Данильян О.Г.](#) Філософія [Текст] : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань ; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". - Х. : Право, 2013. - 431 с.
9. [Рижак Л.](#) Філософія [Текст] : підручник / Людмила Рижак ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. - 649 с.
10. Філософія [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С. П. Щерба, О. А. Заглада ; за ред. д-ра філос. наук, проф. С. П. Щерби. - Житомир : Полісся, 2012. - 547 с.
11. Філософія [Текст] : кредит.-модул. курс : підруч. для студентів ВНЗ / [Іванова К. А. та ін.] ; за заг. ред. К. А. Іванової ; Нац. фармацевт. ун-т. - Харків : Золоті сторінки : НФАУ, 2014. - 471 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні матеріали:

1. Історія філософії [Текст] : словник / [В. І. Ярошовець та ін.] ; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В. І. Ярошовця ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - 2-е вид., переробл. - К. : Знання України, 2012.
2. Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В., Андрос Є., Дондюк А.. Філософія: світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.. — К. : Либідь, 2003. — 432 с.
3. Ящук Т.І. Філософія історії. Курс лекцій: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.. — К. : Либідь, 2004. — 536 с.
4. [Кулик О.В.](#) Філософія [Текст] : навч. посіб. для вищ. навч. закл. III - IV рівнів акредитації : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Кулик ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. - Д. : Монолит, 2013.
5. Халапсіс О. В. Основи філософського аналізу суспільства [Текст] : навч. посіб. / О.В. Халапсіс. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2003.
6. Філософський енциклопедичний словник [Текст] / НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди ; голова редкол. В. І. Шинкарук. - К. : Абрис, 2002. - 742 с.
7. Філософський словник соціальних термінів [Текст] / В. П. Андрущенко [та ін.] ; заг. ред. В. П. Андрущенко. - 3. вид., доп. - К. ; Х. : Видавництво "Р.И.Ф.", 2005. - 672 с.
8. Хамітов Н.В. Філософський словник. Людина і світ [Текст] / Н. В. Хамітов, С. А. Крилова. - К. : КНТ : Центр навчальної літератури, 2007. - 264 с.
9. Словник-довідник філософських та культурологічних термінів [Текст] / [Полянська В. І. та ін. ; за заг. ред. В. І. Полянської] ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, Навч.-наук. ін-т історії та права, Каф. філос. думки та культурології. - Херсон : Грінь Д. С. [вид.], 2014. - 149 с.

10. Бачинін В.А., Журавський В.С., Панов М.І. Філософія права: Словник / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. — К. : Видавничий Дім "Ін Юре", 2003. — 407с
11. [Артеменко А.П.](#) Практикум з філософії [Текст] : навч. посіб. / А. П. Артеменко, Я. І. Артеменко ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Х. : ХНУВС, 2012. - 288 с.
12. [Бондаревич І.М.](#) Філософія: діалог мислителів, епох, цивілізацій [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. М. Бондаревич ; Запоріж. нац. техн. ун-т. - Запоріжжя : ЗНТУ, 2012. - 251 с.
13. [Онофрійчук О.А.](#) Філософія [Текст] : навч.-метод. посіб. / Онофрійчук О. А. ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, Навч.-наук. ін-т історії та права. - Херсон : Грінь Д. С. [вид.], 2014. - 222 с.
14. [Петрушенко В.Л.](#) Філософія: Вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії [Текст] : навч. посіб. / Віктор Петрушенко ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. - 594 с.
15. [Петрушов В.М.](#) Філософія: нормативний курс [Текст] : навч. посіб. для студентів вищ. техн. навч. закл. / В. М. Петрушов, І. В. Толстов ; Укр. держ. акад. залізн. трансп. - Харків : УкрДАЗТ, 2013. - 342 с.
16. [Кавалеров А.І.](#) Філософська пропедевтика [Текст] : навч.-метод. посіб. / А. І. Кавалеров, В. І. Ворніков ; Держ. закл. "Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського", Каф. філос. та соціол. - О.: Астропринт, 2013.-95 с.
17. [Скомаровський В. О.](#) Історія європейської філософії: Нова доба [Текст] : посібник / В. О. Скомаровський ; Європ. ун-т, Уман. філ. - Умань : Сочінський [вид.], [2012] . Ч. 2. - 2012. - 346 с.
18. [Стейнберг Д.](#) Філософія для життя [Текст]. Пізнати себе краще : [зб. філос. есеїв] / Делія Стейнберг ; з ісп. пер. В'ячеслав Сахно. - Київ : Новий Акрополь, 2014. - 167, [1] с.
19. Філософія [Текст] : навч. посіб. / [В. Л. Петрушенко та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 2-ге вид., допов. і переробл. - Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2013 . Ч. 2 : Історія української філософії. Фундаментальні проблеми сучасної філософії. - 2013. - 158 с. Філософія [Текст] : навч. посіб. / [В. Л. Петрушенко та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 2-ге вид., допов. і переробл. - Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2013 . Ч. 1 : Історія світової філософії. - 2013. - 170 с.
20. Філософія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Петрук Н. К., Борканюк А. Б. - Хмельницький : ХНУ, 2012. - 283 с.
21. Філософія [Текст] : навч. посіб. / [О. М. Бардін та ін.] ; за ред. О. М. Бардіна, М. П. Требіна ; Нац. техн. ун-т "Харк. політехн. ін-т". - Х. : НТУ "ХП", 2012. - 431 с.
22. Філософія [Текст] : навч. посіб. / [О. М. Кузь та ін.] ; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. Чешка В. Ф. ; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : ХНЕУ, 2013. - 263 с.

23. Філософія [Текст] : навч. посіб. для студентів усіх напрямів підгот. / [Тімченко О. П. та ін. ; за заг. ред. Тімченка О. П.] ; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. - Львів : Растр-7, 2015. - 359 с.
24. Волинка Г.І. Філософія Стародавності і середньовіччя в освітньому контексті: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл.. — К. : Вища освіта, 2005.
25. Філософія. Хрестоматія: навч. посіб. / Л.Г.Дротянко (уклад.). — К. : Видавництво Національного авіаційного університету "НАУ-друк", 2009. — 244с.
26. Філософія: нове покоління / Національний ун-т «Києво-Могилянська академія» / М.Л. Ткачук (відп.ред.) Б.Шуба (упоряд.). — К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. — 135 с.
27. Петрушенко В. Л. Тлумачний словник основних філософських термінів. — Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2009. — 264 с.
28. Булатов М.О. Філософський словник. — К.: Стилос, 2009. — 575 с.
29. Философский энциклопедический словарь / Е.Ф. Губский (ред.-сост.). — М. : ИНФРА-М, 2007. — 575с.

Інші джерела:

1. Аристотель. Метафизика // Соч. в 4-х томах. — М., 1975. — т. 1.
2. Вахтомин Н.К. Теория научного знания Иммануила Канта. — М.: Наука, 1986. — 207 с.
3. Вільчинський Ю.М. Філософія історії: теорія взаємопроникнення часу і вічності. — К. : Поліграфкнига, 2009. — 360 с.
4. Гадамер Г.-Г. Истина і метод. — К.: Nota bene, 2000. — 458 с.
5. Гегель Г.В.Ф. Философия права. — М., Мысль, 1990. — 524 с.
6. Горський В. Філософія в українській культурі. — К.: Центр практичної філософії, 2001. — 235 с.
7. Гулыга А.В. Немецкая классическая философия. — 2-е изд., испр. и доп. — М.: Рольф, 2001. — 416 с.
8. Гьосле Вікторіо. Практична філософія в сучасному світі / Анатолій Єрмоленко (пер.). — К. : Лібра, 2003. — 216 с.
9. Камю А. Миф о Сизифе. Бунтующий человек. — Минск — 2000.
10. Кант І. Критика чистого розуму. — К., 2000.
11. Ницше Ф. По ту сторону добра и зла. Прелюдия к философии будущего: пер. с нем. — СПб. : Азбука-классика, 2007. — 238с.
12. Платон. Государство // Соч. в 3-х томах. — М., 1968. — т. I.
13. Платон. Законы // Там же. — т. 3.
14. Петрушенко В.Л. Філософія знання: онтологія, епістемологія, аксіологія: монографія / Національний ун-т "Львівська політехніка". Кафедра філософії. — Л. : Ахілл, 2005. — 320 с.
15. Попович Мирослав. Григорій Сковорода: філософія свободи. — К. : Майстерня Білецьких, 2007. — 256 с.

16. Рассел Бертран. Історія західної філософії / Юрій Лісняк (пер.), Петро Таращук (пер.). — К. : Основи, 1995. — 759с.
17. Реале Джованни, Антисери Дарио. Западная философия от истоков до наших дней / С. Мальцева (пер.). — СПб. : Петрополис, 1997. Т. 1: Античность. — СПб. : Петрополис — 320с.; Т. 2: Средневековье (От Библейского послания до Макиавелли). — СПб.: Петрополис, 1995 — 354с.; Т. 3: Новое время (от Леонардо до Канта). — СПб. : Петрополис, 1996 — 736с.; Т. 4: От романтизма до наших дней. — СПб. : Петрополис — 880с.
18. Сартр Ж.П. Буття і ніщо. Нарис феноменологічної онтології. — К.: Основи, 2001.- 854с.
19. Фрейд З. Введение в психоанализ: Лекции. — СПб.: Питер, 2005. — 384 с.
20. Хайдеггер М. Бытие и время. — М., 1997.
21. Халапсис А. В. Постнеклассическая метафизика истории / А.В. Халапсис. — Днепропетровск: Инновация, 2008. — 278 с.
22. Халапсис А. В., Халапсис В. С. Будущее человечества: цивилизационные конфликты или переход к ноосфере? / А.В. Халапсис, В.С. Халапсис // Грані. Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах. — 2011. — №4 (78). — С. 32–36.
23. Халапсис А. В. Марк Аврелий и идея апофеоза в античной картине мира / А.В. Халапсис // ScienceRise. — 2016. — Т. 21, №4/1. — С. 54–59. doi:10.15587/2313-8416.2016.67547
24. Халапсис А. В. Исторический процесс и небесный менеджмент: меседж Гесиода / А.В. Халапсис // ScienceRise. — 2016. — Т. 22, №5/1. — С. 63–70. doi:10.15587/2313-8416.2016.69142
25. Халапсис А. В. Чудеса и совершенство бытия: Теологические корни научных концепций / А.В. Халапсис // Антропологічні виміри філософських досліджень. — 2016. — Вип. 9. — С. 70–77. doi:10.15802/ampr2016/72235
26. Халапсис А. В. Число и реальность: Истоки научного знания / А.В. Халапсис // ScienceRise. — 2016. — Т. 23, №6/1. — С. 59–64. doi:10.15587/2313-8416.2016.71546
27. Халапсис А. В. Цифровые технологии и перековка железных людей / А. В. Халапсис // ScienceRise. — 2016. — Т. 24, №7/1. — С. 55–61. doi:10.15587/2313-8416.2016.69141
28. Халапсис А. В. Виза на небеса: Орфей, Пифагор и бессмертие / А. В. Халапсис // ScienceRise. — 2016. — Т. 25, №8/1. — С. 60–65. doi:10.15587/2313-8416.2016.75516
29. Халапсис А. В. Ultima ratio deorum / А.В. Халапсис // Антропологічні виміри філософських досліджень. — 2016. — Вип. 10. — С. 100–106. doi:10.15802/10.15802/ampr.v0i10.87313
30. Халапсис О. В. Римський патріотизм і християнська релігія / О.В. Халапсис // Суспільно-політичні процеси. — 2017. — Вип. 2-3 (6-7). — С. 251–267.

31. Халапсис А. В. Философия и геополитика Николая Данилевского / А.В. Халапсис. – Saarbrücken, Germany: Lambert Academic Publishing, 2017. – 188 с.
32. Халапсис А. В. Зеркало Клио: Метафизическое постижение истории / А.В. Халапсис. – Днепр: Адверта, 2017. – 384 с.
33. Халапсис А. В. Индивидуализм: доступ разрешен / А.В. Халапсис // Політологічний вісник. – 2018. – Вип. 80. – С. 35–45.
34. Halapsis A. V. The Measure of All Gods: Religious Paradigms of the Antiquity as Anthropological Invariants // Anthropological Measurements of Philosophical Research. – 2018. – Vol. 14. – P. 158-171. doi: 10.15802/ampr.v0i14.150756

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, протокол № 19 від 20.05.2020.

Т.в.о. завідувача кафедри

Олексій ХАЛАПСІС